

**ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ «ВІДКРИТИЙ МІЖНАРОДНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ РОЗВИТКУ ЛЮДИНИ «УКРАЇНА»
Хмельницький інститут соціальних технологій
Кафедра фізичної терапії, ерготерапії, фізичної культури і спорту**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Хмельницького інституту
соціальних технологій Університету
«Україна»

 Михайло ЧАЙКОВСЬКИЙ

« 01 » 09 2025 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОК 2.2 Методи обстеження та контролю у фізичній терапії**

(шифр і назва навчальної дисципліни)

освітня програма Фізична терапія, ерготерапія

(назва освітньої програми)

освітнього рівня магістр

(назва освітнього рівня)

галузь знань I Охорона здоров'я та соціальне забезпечення

(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність(ності) I7 Терапія та реабілітація

(шифр і назва спеціальності(тей))

Спеціалізація(ї) I7.01 Фізична терапія

(назва спеціалізації)

інститут, філія, факультет, коледж Хмельницький інститут соціальних технологій

(назва навчально-виховного підрозділу)

Вид дисципліни: обов'язкова

Обсяг, кредитів: 120/4

Форма підсумкового контролю: д.залік

Хмельницький 2025 рік

Робоча програма навчальної дисципліни Методи обстеження та контролю у фізичній терапії

(назва навчальної дисципліни)

для студентів за галуззю знань I Охорона здоров'я та соціальне забезпечення спеціальністю I7 Терапія та реабілітація

„28” серпня 2025 року – 35 с.

Розробники:

Дуб Ігор Михайлович – кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент, доцент кафедри фізичної терапії, ерготерапії, фізичної культури і спорту Хмельницького інституту соціальних технологій

Матвійчук Вікторія Маноліївна – старший викладач кафедри фізичної терапії, ерготерапії, фізичної культури і спорту

(вказати авторів, їхні посади, навчально-виховний підрозділ, кафедру, наукові ступені та вчені звання)

Викладачі:

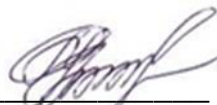
Дуб Ігор Михайлович – кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент, доцент кафедри фізичної терапії, ерготерапії, фізичної культури і спорту Хмельницького інституту соціальних технологій

Матвійчук Вікторія Маноліївна – старший викладач кафедри фізичної терапії, ерготерапії, фізичної культури і спорту

Робочу програму навчальної дисципліни розглянуто і затверджено на засіданні кафедри фізичної терапії, ерготерапії, фізичної культури і спорту

Протокол від „28” серпня 2025 року № 1

Завідувач кафедри фізичної терапії, ерготерапії, фізичної культури і спорту

(підпис)

Людмила КРАВЧУК
(прізвище та ініціали)

«28» серпня 2025 року

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми (керівником проектної групи) «Фізична терапія, ерготерапія» (2025 р.)

(назва освітньої програми)

«28» серпня 2025 року

Гарант освітньо-професійної програми (керівник проектної групи)

(підпис)

Ігор ДУБ
(прізвище та ініціали)

ПРОЛОНГАЦІЯ РОБОЧОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ

Навчальний рік	20__/20__	20__/20__	20__/20__	20__/20__
Дата засідання кафедри				
№ протоколу				
Підпис завідувача кафедри				

Матеріали до курсу розміщені на сайті Інтернет-підтримки навчального процесу <https://vo.uu.edu.ua/> за адресою:

<https://vo.uu.edu.ua/course/view.php?id=18321>

(вказати адресу)

Робочу програму навчальної дисципліни перевірено

„01” вересня 2025 року

Заступник директора
з освітньої діяльності
Хмельницького інституту
соціальних технологій

_____
(підпис)

Наталія ЛУЦКЕВИЧ
(прізвище та ініціали)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Загальний обсяг кредитів – 4	Галузь знань І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення	Вид дисципліни обов'язкова (загальноуніверситетська, обов'язкова чи за вибором здобувача освіти)	
Загальний обсяг годин – 120	Спеціальність І7 Терапія та реабілітація	Цикл підготовки Професійний (загальний чи професійний)	
Модулів – 1	Спеціалізація І7.01 Фізична терапія	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	–
Індивідуальне науково-дослідне завдання: реферат	Мова викладання, навчання та оцінювання: українська	Семестр	
		1-й	–
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми здобуття освіти: аудиторних – 3 самостійної роботи – 7	Освітній ступінь: магістр	30 год.	–
		Практичні, семінарські	
16 год.		–	
Лабораторні			
–		–	
Самостійна робота			
74 год.		–	
Індивідуальні завдання:			
–		–	
Вид семестрового контролю: д.залік			
Частка аудиторних занять становить: для денної форми здобуття освіти – 31%			

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою дисципліни є формування у здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти системи теоретичних знань, професійних умінь та практичних навичок щодо застосування сучасних методів обстеження, оцінювання та контролю функціонального стану пацієнтів, що ґрунтуються на принципах доказової медицини, біопсихосоціальної моделі здоров'я та положеннях Міжнародної класифікації функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ), з метою обґрунтованого планування, реалізації та корекції індивідуалізованих програм фізичної терапії й оцінки їх ефективності.

Завдання:

- Опанувати теоретичні основи обстеження у фізичній терапії, зокрема принципи, етапи та структуру клінічного обстеження пацієнтів.
- Засвоїти сучасні методи оцінювання функціонального стану організму, включаючи клінічні, функціональні та інструментальні методи дослідження.
- Формувати навички збору анамнезу та проведення фізикального обстеження, з використанням інспекції, пальпації, перкусії та аускультації.
- Оволодіти методиками оцінювання основних функціональних показників, зокрема обсягу рухів, м'язової сили, координації, рівноваги, витривалості та больового синдрому.
- Навчитися застосовувати стандартизовані шкали, тести та опитувальники, відповідно до міжнародних та національних рекомендацій.
- Сформувати здатність до інтерпретації результатів обстеження з позицій доказової медицини та клінічного мислення.
- Опанувати принципи використання Міжнародної класифікації функціонування (МКФ) для формування реабілітаційного діагнозу.
- Розвинути навички планування та здійснення контролю ефективності фізичної терапії, включаючи поточний, етапний і підсумковий контроль.
- Навчитися здійснювати динамічний моніторинг стану пацієнта та своєчасно коригувати реабілітаційні програми.
- Сформувати здатність до документування результатів обстеження та контролю, відповідно до професійних стандартів.
- Опанувати основи використання інструментальних та цифрових технологій у процесі обстеження та контролю (спірометрія, ЕМГ, телереабілітація тощо).
- Розвинути клінічне мислення та навички прийняття обґрунтованих рішень у процесі фізичної терапії.
- Забезпечити готовність до роботи в мультидисциплінарній команді, з урахуванням ролі фізичного терапевта у процесі обстеження.
- Сформувати здатність до індивідуалізації реабілітаційних втручань на основі результатів комплексного обстеження.
- Виховати відповідальність за якість професійної діяльності, дотримання етичних норм та принципів безпеки пацієнта.

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ, ВІДПОВІДНІСТЬ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ТА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- Теоретико-методологічні основи обстеження у фізичній терапії, принципи, етапи та структуру клінічного обстеження пацієнтів.
- Біопсихосоціальну модель здоров'я та положення МКФ як основу оцінювання функціонального стану та формування реабілітаційного діагнозу.
- Сучасні методи клінічного, функціонального та інструментального обстеження, їх показання, протипоказання та обмеження застосування.
- Методики оцінювання основних функціональних показників (обсяг рухів, м'язова сила, витривалість, координація, рівновага, біль).
- Стандартизовані шкали, тести та опитувальники, їх валідність, надійність, чутливість і специфічність.
- Основи доказової медицини у виборі методів обстеження та оцінювання ефективності втручань.
- Принципи контролю у фізичній терапії, види контролю (поточний, етапний, підсумковий) та критерії ефективності реабілітації.
- Методи аналізу та інтерпретації результатів обстеження, включаючи клінічне мислення та прийняття рішень.
- Особливості обстеження різних категорій пацієнтів (неврологічних, кардіологічних, ортопедичних, геріатричних, педіатричних).
- Основи використання інструментальних та цифрових технологій (спірометрія, ЕМГ, системи аналізу руху).
- Принципи документування результатів обстеження відповідно до професійних стандартів.
- Етичні, правові та професійні засади діяльності фізичного терапевта у процесі обстеження та контролю.

вміти:

- Проводити комплексне клінічне обстеження пацієнта, включаючи збір анамнезу та фізикальне обстеження.
- Оцінювати функціональний стан пацієнта із застосуванням сучасних методів і інструментів.
- Використовувати стандартизовані тести, шкали та опитувальники для об'єктивізації результатів обстеження.
- Вимірювати та інтерпретувати показники обсягу рухів, м'язової сили, витривалості, координації, рівноваги та болю.
- Застосовувати інструментальні методи дослідження у межах професійної компетентності.
- Інтерпретувати результати обстеження на основі принципів доказової медицини та формувати клінічні висновки.
- Формулювати реабілітаційний діагноз відповідно до МКФ.

- Планувати та здійснювати контроль ефективності фізичної терапії, визначати критерії результативності.
- Здійснювати динамічний моніторинг стану пацієнта та своєчасно коригувати реабілітаційні програми.
- Документувати результати обстеження та контролю, вести професійну документацію.
- Інтегрувати результати обстеження у процес прийняття клінічних рішень та побудову індивідуальних програм фізичної терапії.
- Використовувати цифрові технології та сучасні інструменти оцінювання у професійній діяльності.
- Працювати у мультидисциплінарній команді, ефективно комунікувати з пацієнтом і фахівцями.
- Застосовувати індивідуалізований підхід до обстеження та контролю з урахуванням стану пацієнта.
- Дотримуватися етичних норм, принципів безпеки та професійної відповідальності у процесі обстеження.

17 Терапія та реабілітація

ПЕРЕЛІК ЗАГАЛЬНИХ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ, ЯКІ ЗАБЕЗПЕЧУЄ ДИСЦИПЛІНА

ЗК 01. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК 02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 03. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 04. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 07. Здатність працювати автономно.

ПЕРЕЛІК СПЕЦІАЛЬНИХ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ, ЯКІ ЗАБЕЗПЕЧУЄ ДИСЦИПЛІНА

СК 01. Здатність професійно мислити, диференціювати проблеми фізичної, когнітивної, психоемоційної сфер, визначати обмеження рухових та поєднаних із ними функцій, активності та участі пацієнта за біоцехосоціальною моделлю, обмеження життєдіяльності.

СК 02. Здатність розуміти клінічний діагноз пацієнта/ клієнта, перебіг захворювання і тактику лікування.

СК 03. Здатність безпечно та ефективно обстежувати та оцінювати осіб різних вікових, нозологічних та професійних груп із обмеженнями повсякденного функціонування, зі складною прогресуючою та мультисистемною патологією, визначати фізичний розвиток та фізичний стан для прийняття науково-обґрунтованих клінічних рішень.

СК 04. Здатність враховувати потреби пацієнта/клієнта, прогнозувати результати фізичної терапії, встановлювати пацієнтоорієнтовані довгострокові та короткострокові цілі, формулювати завдання, розробляти,

обговорювати та пояснювати програму фізичної терапії або компоненти індивідуального реабілітаційного плану, які стосуються фізичної терапії.

СК 05. Здатність безпечно та ефективно проводити втручання на основі принципів доказово-інформованої практики, застосовувати науково обґрунтовані засоби та методи, забезпечувати їх відповідність цілям фізичної терапії, функціональним можливостям та динаміці стану пацієнта/клієнта.

СК 06. Здатність провадити професійну діяльність у реабілітаційних закладах, відділеннях, підрозділах, а також у територіальних громадах, у складі мультидисциплінарної реабілітаційної команди або самостійно, співпрацюючи з іншими працівниками охорони здоров'я та зацікавленими особами.

СК 07. Здатність планувати, контролювати терапевтичне заняття, хід виконання програми фізичної терапії, аналізувати та інтерпретувати результати втручання, вносити корективи до розробленої програми чи компонентів індивідуального реабілітаційного плану, маршруту пацієнта.

СК 08. Здатність ефективно здійснювати професійну комунікацію, зокрема вести документацію різних аспектів фізичної терапії згідно вимог чинного законодавства, надавати підзвітні послуги.

СК 09. Здатність провадити наукові дослідження у сфері фізичної терапії, використовувати й поширювати найкращі наявні докази у професійній та викладацькій діяльності для поліпшення якості послуг фізичної терапії та освіти.

СК 11. Здатність здійснювати рефлексивну професійну діяльність, самоаналіз та безперервний професійний розвиток.

ПЕРЕЛІК ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ, ЯКІ ЗАБЕЗПЕЧУЄ ДИСЦИПЛІНА

РН 01. Застосовувати біопсихосоціальну модель обмежень життєдіяльності у професійній діяльності, аналізувати медичні, соціальні та особистісні проблеми пацієнта/клієнта.

РН 03. Уміти вибирати й аналізувати інформацію про стан пацієнта.

РН 05. Проводити опитування (суб'єктивне обстеження) пацієнта/клієнта для визначення потреб, порушень функції, активності та участі.

РН 06. Визначати рівень психомоторного та фізичного розвитку людини, її фізичний стан, виконувати об'єктивне обстеження пацієнтів/клієнтів різних нозологічних груп, зокрема при складній, прогресуючій і мультисистемній патології, використовуючи відповідний валідний інформативний інструментарій.

РН 21. Планувати і виконувати наукові і прикладні дослідження у сфері фізичної терапії, висувати і перевіряти гіпотези, обирати методики та інструменти досліджень, аналізувати їх результати, обґрунтовувати висновки.

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Анотація дисципліни

Модуль 1

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ОБСТЕЖЕННЯ У ФІЗИЧНІЙ ТЕРАПІЇ

Тема 1. Вступ до дисципліни «Методи обстеження і контролю у фізичній терапії».

Розглядається особливості і значення обстеження як ключового етапу професійної діяльності фізичного терапевта. Поняття «обстеження», «оцінювання» та «контроль» як взаємопов'язані складові реабілітаційного процесу, що забезпечують обґрунтоване прийняття клінічних рішень. Роль фізичного терапевта у діагностичному процесі, зокрема в контексті мультидисциплінарної взаємодії. Етапи реабілітаційного обстеження — від первинного контакту з пацієнтом до формування клінічних висновків. Модель оцінювання на основі Міжнародної класифікації функціонування. Структура МКФ та її застосування у практиці фізичної терапії для формування реабілітаційного діагнозу. Суб'єктивні та об'єктивні методи клінічного обстеження, збір анамнезу, інтерв'ювання пацієнта, застосування опитувальників якості життя, базові методи фізикального обстеження — огляд, пальпація, перкусія та аускультация. Формування клінічного мислення, що передбачає здатність аналізувати отриману інформацію, визначати пріоритети та приймати обґрунтовані рішення у процесі фізичної терапії.

Тема 2. Методи оцінки функціонального стану опорно-рухового апарату.

Оцінювання функціонального стану опорно-рухового апарату як основи визначення рухових порушень та обмежень діяльності пацієнта. Детально аналізується біомеханічний аналіз рухів, який дозволяє оцінити якість рухових дій, їх ефективність і безпечність. Аналіз ходи, постави та рухових патернів, виявлення компенсаторних механізмів і патологічних змін. Кінематичні характеристики руху (амплітуда, швидкість, траєкторія) та кінетичним параметрам (сила, момент сили, навантаження). Інструментальні методи обстеження, гоніометрія, динамометрія, стабілометрія, постуральний контроль, електроміографія як спосіб дослідження функціональної активності м'язів.

Тема 3. Оцінка сили м'язів (мануальне м'язове тестування), амплітуди рухів, гнучкості.

Методи оцінювання основних функціональних характеристик м'язово-скелетної системи. Мануально м'язове тестування, методика оцінювання амплітуди рухів: активні та пасивні рухи, а також фактори, що

впливають на їх обмеження. Оцінювання гнучкості. Взаємозв'язок між м'язовою силою, гнучкістю та функціональною здатністю пацієнта виконувати повсякденні дії, а також значення цих показників для планування реабілітаційних втручань.

Тема 4. Оцінка неврологічного статусу пацієнта.

Основні компоненти неврологічного обстеження, дослідження чутливості: поверхневу, глибоку та пропріоцептивну. Оцінювання рефлексів, методи оцінювання координації рухів, оцінювання рівноваги та постурального контролю. Роль неврологічного обстеження у формуванні індивідуальних програм фізичної терапії.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ

Тема 5. Клінічні інструменти обстеження і оцінки пацієнтів із захворюваннями серцево- судинної системи.

Базові компоненти обстеження та контролю стану пацієнта у практиці фізичного терапевта. Особливості фізичної терапії пацієнтів з захворюваннями серцево-судинної системи. Клінічні інструменти обстеження і оцінки при роботі з пацієнтами кардіологічного профілю. Обстеження і оцінка функціональних резервів системи кровообігу при дозованих динамічних фізичних навантаженнях.

Тема 6. Клінічні інструменти обстеження і оцінки пацієнтів із захворюваннями системи дихання.

Особливості фізичної терапії пацієнтів з захворюваннями системи дихання. Клінічні інструменти обстеження і оцінки при роботі з пацієнтами пульмонологічного профілю.

Тема 7. Клінічні інструменти обстеження і оцінки пацієнтів із захворюваннями опорно- рухового апарату.

Особливості реабілітаційного обстеження при роботі з пацієнтами з порушеннями опорно-рухового апарату. Методи обстеження і оцінки об'єму рухів в суглобах та хребті при роботі з пацієнтами з порушеннями опорно-рухового апарату. Методи обстеження і оцінки сили і тонуусу м'язів при роботі з пацієнтами з порушеннями опорно-рухового апарату.

Тема 8. Клінічні інструменти обстеження і оцінки пацієнтів неврологічного профілю.

Особливості реабілітаційного обстеження при роботі з пацієнтами неврологічного профілю. Особливості здійснення активно-пасивних переміщень пацієнтів з різними порушеннями систем організму в практиці фізичного терапевта.

Міжпредметні зв'язки: Інноваційні аспекти теорії і доказова практика в фізичній терапії, Фізична терапія при захворюваннях внутрішніх органів (серцево-судинної системи, дихальної системи, органів травлення, хірургічних захворюваннях), Фізична терапія в акушерстві, гінекології та педіатрії, Фізична терапія при порушеннях діяльності нервової системи, Фізична терапія при травмі та політравмі, захворюваннях опорно-рухового апарату, Фізична терапія при бойових травмах та ушкодженнях.

4.2.1. Тематичний план

Назви змістових модулів і тем	Розподіл годин між видами робіт														Форми та методи контролю знань	
	денна форма							заочна форма								
	Усього	аудиторна					с.р.	Усього	аудиторна					с.р.		
		у тому числі							у тому числі							
л		сем	пр	лаб	інд	л			сем	пр	лаб	інд				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
Модуль 1																
Змістовий модуль 1.																
Теоретико- методологічні основи обстеження у фізичній терапії																
Тема 1. Вступ до дисципліни “Методи обстеження і контролю у фізичній терапії”.	16	4	–	2	–	–	10	–	–	–	–	–	–	–	–	АР: опитування СР: письмове завдання для самостійного опрацювання ІР: огляд додаткової літератури
Тема 2. Методи оцінки функціонального стану опорно-рухового апарату.	16	4	–	2	–	–	10	–	–	–	–	–	–	–	–	АР: письмове тестування СР: письмове завдання для самот. опрацювання ІР: огляд додаткової літератури
Тема 3. Оцінка сили м’язів (мануальне м’язове тестування), амплітуди рухів, гнучкості.	16	4	–	2	–	–	10	–	–	–	–	–	–	–	–	АР: письмове тестування СР: письмове завдання для самот. опрацювання ІР: огляд додаткової літератури
Тема 4. Оцінка неврологічного статусу пацієнта Чутливість, рефлекси, координація, баланс.	16	4	–	2	–	–	10	–	–	–	–	–	–	–	–	АР: письмове тестування СР: письмове завдання для самот. опрацювання ІР: огляд додаткової літератури
Модульний контроль	2	–	–	–	–	–	2	–	–	–	–	–	–	–	–	комп’ютерне тестування
Разом за змістовим модулем 1	66	16	–	8	–	–	42	–	–	–	–	–	–	–	–	
Змістовий модуль 2.																
Методи контролю та оцінювання ефективності фізичної терапії																
Тема 5. Клінічні інструменти обстеження і оцінки пацієнтів із захворюваннями серцево- судинної системи	16	4	–	2	–	–	10	–	–	–	–	–	–	–	–	АР: письмове тестування СР: письмове завдання для самот. опрацювання ІР: огляд додаткової літератури
Тема 6. Клінічні інструменти обстеження і оцінки	16	4	–	2	–	–	10	–	–	–	–	–	–	–	–	АР: письмове тестування СР: письмове завдання для самот. опрацювання

4.2.2. Навчально-методична картка дисципліни «Методи обстеження і контролю у фізичній терапії».

Разом: 120 год., лекції – 30 год., практичні заняття – 16 год., самостійна робота – 74 год.

Модулі	Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2			
Назва модуля	Теоретико- методологічні основи обстеження у фізичній терапії				Методи контролю та оцінювання ефективності фізичної терапії			
Кількість балів за модуль	40 балів				40 балів			
Лекції	1	2	3	4	5	6	7	8
Теми лекцій	Тема 1. Вступ до дисципліни “Методи обстеження і контролю у фізичній терапії”.	Тема 2. Методи оцінки функціонального стану опорно-рухового апарату.	Тема 3. Оцінка сили м’язів (мануальне м’язове тестування), амплітуди рухів, гнучкості.	Тема 4. Оцінка неврологічного статусу пацієнта Чутливість, рефлексі, координація, баланс.	Тема 5. Клінічні інструменти обстеження і оцінки пацієнтів із захворюваннями серцево- судинної системи	Тема 6. Клінічні інструменти обстеження і оцінки пацієнтів із захворюваннями системи дихання	Тема 7 Клінічні інструменти обстеження і оцінки пацієнтів із захворюваннями опорно- рухового апарату	Тема 8. Клінічні інструменти обстеження і оцінки пацієнтів неврологічного профілю
Теми практичних занять	Тема 1. Вступ до дисципліни “Методи обстеження і контролю у фізичній терапії”.	Тема 2. Методи оцінки функціонального стану опорно-рухового апарату.	Тема 3. Оцінка сили м’язів (мануальне м’язове тестування), амплітуди рухів, гнучкості.	Тема 4. Оцінка неврологічного статусу пацієнта Чутливість, рефлексі, координація, баланс.	Тема 5. Клінічні інструменти обстеження і оцінки пацієнтів із захворюваннями серцево- судинної системи	Тема 6. Клінічні інструменти обстеження і оцінки пацієнтів із захворюваннями системи дихання	Тема 7 Клінічні інструменти обстеження і оцінки пацієнтів із захворюваннями опорно- рухового апарату	Тема 8. Клінічні інструменти обстеження і оцінки пацієнтів неврологічного профілю
Бали	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів
Самостійна робота	15 балів				15 балів			
Види поточного контролю	Модульний контроль 1 5 балів				Модульний контроль 2 5 балів			
ІНДЗ	20 балів 10 балів							
у т.ч. додаткові курси за тематикою дисципліни (неформальна освіта)								
Підсумковий контроль	Д.залік							

4.3. Форми організації занять

4.3.1. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Вступ до дисципліни “Методи обстеження і контролю у фізичній терапії”.	2
2	Методи оцінки функціонального стану опорно-рухового апарату	2
3	Оцінка сили м’язів (мануальне м’язове тестування), амплітуди рухів, гнучкості.	2
4	Оцінка неврологічного статусу пацієнта Чутливість, рефлекс, координація, баланс.	2
5	-	-
6	Клінічні інструменти обстеження і оцінки пацієнтів із захворюваннями серцево- судинної системи	2
7	Клінічні інструменти обстеження і оцінки пацієнтів із захворюваннями системи дихання	2
8	Клінічні інструменти обстеження і оцінки пацієнтів із захворюваннями опорно- рухового апарату	2
9	Клінічні інструменти обстеження і оцінки пацієнтів неврологічного профілю	2
Разом		16

Оцінка за теоретичний і практичний курс: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною системою		Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		залік		
90 – 100	<i>відмінно</i>	<i>зараховано</i>	A	<i>відмінно</i>
82 – 89	<i>добре</i>		B	<i>добре (дуже добре)</i>
75 – 81	<i>добре</i>		C	<i>добре</i>
64 – 74	<i>задовільно</i>		D	<i>задовільно</i>
60 – 63	<i>задовільно</i>		E	<i>задовільно (достатньо)</i>
35 – 59	<i>незадовільно</i>	<i>не зараховано</i>	FX	<i>незадовільно з можливістю повторного складання</i>
1 – 34	<i>незадовільно</i>		F	<i>незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни</i>

4.3.2. Індивідуальна навчально-дослідна робота

(навчальний проєкт)

Індивідуальна навчально-дослідна робота (ІНДР) є видом позааудиторної індивідуальної діяльності здобувача освіти, результати якої використовуються у процесі вивчення програмового матеріалу навчальної дисципліни. Завершується виконання студентами ІНДР прилюдним захистом навчального проєкту.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) з курсу – це вид науково-дослідної роботи здобувача освіти, яка містить результати дослідницького пошуку, відображає певний рівень його навчальної компетентності.

Мета ІНДЗ: самостійне вивчення частини програмового матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань із навчального курсу, удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності.

Зміст ІНДЗ: завершена теоретична або практична робота у межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь та навичок, отриманих під час лекційних, семінарських, практичних та лабораторних занять і охоплює декілька тем або весь зміст навчального курсу.

Види ІНДЗ, вимоги до них та оцінювання:

- конспект із теми (модуля) за заданим планом (5 балів);
- конспект із теми (модуля) за планом, який здобувач освіти розробив самостійно (5 балів);
- анотація прочитаної додаткової літератури з курсу, бібліографічний опис, тематичні розвідки (5 балів);
- повідомлення з теми, рекомендованої викладачем (5 балів);
- повідомлення з теми (без рекомендації викладача): сучасні відкриття з теми, аналіз інформації, самостійні дослідження (10 балів);
- дослідження різноманітних питань з тематики дисципліни у вигляді есе (10 балів);
- проходження додаткового(-их) курсу(-ів) (неформальна освіта) з тематики дисципліни (20 балів);
- дослідження з тематики дисципліни у вигляді реферату (охоплює весь зміст навчального курсу) – 20 балів.

Орієнтовна структура ІНДЗ – дослідження у вигляді реферату: вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел.

Тематика ІНДЗ

1. Сучасні підходи до оцінювання функціонального стану пацієнтів у фізичній терапії.
2. Роль та структура клінічного обстеження у фізичній терапії відповідно до МКФ.

3. Міжнародна класифікація функціонування (МКФ) як інструмент обстеження та контролю.
4. Принципи доказової медицини у виборі методів обстеження у фізичній терапії.
5. Етичні та правові аспекти проведення обстеження пацієнтів.
6. Методи оцінювання больового синдрому.
7. Дослідження обсягу рухів у суглобах: методика, інструменти та інтерпретація результатів.
8. Оцінювання м'язової сили: ручне м'язове тестування та інструментальні методи.
9. Методи оцінки координації рухів та балансу.
10. Обстеження постурального контролю у пацієнтів із неврологічними порушеннями.
11. Використання кардіореспіраторного моніторингу у фізичній терапії.
12. Спірометрія як метод оцінки функції зовнішнього дихання.
13. Біомеханічний аналіз рухів у фізичній терапії.
14. Використання електроміографії (ЕМГ) у діагностиці функціональних порушень.
15. Функціональні тести (6-хвилинний тест ходьби, тест Руф'є) у практиці фізичного терапевта.
16. Методи контролю ефективності фізичної терапії у пацієнтів після інсульту.
17. Оцінювання результатів реабілітації при захворюваннях опорно-рухового апарату.
18. Використання шкал якості життя у фізичній терапії.
19. Динамічний контроль фізичного стану пацієнтів у процесі реабілітації.
20. Критерії ефективності реабілітаційних втручань.
21. Особливості обстеження дітей у фізичній терапії.
22. Методи оцінювання функціонального стану осіб похилого віку.
23. Обстеження спортсменів у відновному періоді після травм.
24. Оцінка функціонального стану пацієнтів із серцево-судинними захворюваннями.
25. Методи обстеження при порушеннях дихальної системи.
26. Використання цифрових технологій у фізичній терапії (wearables, мобільні додатки).
27. Віртуальна реальність у процесі обстеження та реабілітації.
28. Автоматизовані системи аналізу руху у фізичній терапії.
31. Перспективи використання штучного інтелекту у діагностиці функціональних порушень.
32. Роль мультидисциплінарної команди у процесі обстеження пацієнта.
33. Інтеграція даних обстеження у планування реабілітаційного втручання.
34. Клінічний випадок як форма оцінки ефективності фізичної терапії.
35. Порівняльний аналіз різних методів обстеження у фізичній терапії.
36. Індивідуалізація програм реабілітації на основі результатів обстеження.

Критерії оцінювання ІНДЗ (дослідження у вигляді реферату)

№ з/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1.	Обґрунтування актуальності, формулювання мети, завдань та визначення методів дослідження Складання плану реферату	2 бали
2.	Критичний аналіз суті та змісту першоджерел. Виклад фактів, ідей, результатів досліджень у логічній послідовності. Аналіз сучасного стану дослідження проблеми, розгляд тенденцій подальшого розвитку даного питання	3 бали
3.	Дотримання правил реферування наукових публікацій	3 бали
4.	Доказовість висновків, обґрунтованість власної позиції, пропозиції щодо розв'язання проблеми, визначення перспектив дослідження	6 балів
5.	Дотримання вимог щодо технічного оформлення структурних елементів роботи (титульний аркуш, план, вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел, посилання	6 балів
Разом		20 балів

Оцінка за ІНДЗ у вигляді реферату: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 20-бальною системою		Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
15-20	відмінно	5	A	відмінно
7 – 14	добре	4	BC	добре
3 – 6	задовільно	3	DE	задовільно
0 – 2	незадовільно	2	FX	незадовільно з можливістю повторного виконання

4.3.3. Теми самостійної роботи студентів

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1.		
Теоретико- методологічні основи обстеження у фізичній терапії		
1	Вступ до дисципліни “Методи обстеження і контролю у фізичній терапії”.	10
2	Методи оцінки функціонального стану опорно-рухового апарату	10

3	Оцінка сили м'язів (мануальне м'язове тестування), амплітуди рухів, гнучкості.	10
4	Оцінка неврологічного статусу пацієнта Чутливість, рефлексії, координація, баланс.	10
Модульний контроль		2
Змістовий модуль 2.		
Методи контролю та оцінювання ефективності фізичної терапії		
5	Клінічні інструменти обстеження і оцінки пацієнтів із захворюваннями серцево- судинної системи	10
6	Клінічні інструменти обстеження і оцінки пацієнтів із захворюваннями системи дихання	10
7	Клінічні інструменти обстеження і оцінки пацієнтів із захворюваннями опорно- рухового апарату	10
8	Клінічні інструменти обстеження і оцінки пацієнтів неврологічного профілю	12
Модульний контроль		2
ІДНЗ		18
Разом		104

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
Змістовий модуль 1.			
Теоретико- методологічні основи обстеження у фізичній терапії			
Тема 1: Вступ до дисципліни “Методи обстеження і контролю у фізичній терапії” (10 год)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	15	I- II
Тема 2: Методи оцінки функціонального стану опорно-рухового апарату (10 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання		III- IV
Тема 3: Оцінка сили м'язів (мануальне м'язове тестування), амплітуди рухів, гнучкості (10 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання		V
Тема 4: Оцінка неврологічного статусу пацієнта Чутливість, рефлексії, координація, баланс (10 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання		VI
Підсумкова модульна контрольна робота (2 год.)	Тестування	5	VIII
<i>Всього: 42 год.</i>	<i>Всього: 20 балів</i>		
Змістовий модуль 2. Методи контролю та оцінювання ефективності фізичної терапії			
Тема 5: Клінічні інструменти обстеження і оцінки пацієнтів із захворюваннями серцево- судинної системи (10 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	15	IX

Тема 6: Клінічні інструменти обстеження і оцінки пацієнтів із захворюваннями системи дихання (10 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання		X
Тема 7. Клінічні інструменти обстеження і оцінки пацієнтів із захворюваннями опорно- рухового апарату (10 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання		XI
Тема 8: Клінічні інструменти обстеження і оцінки пацієнтів неврологічного профілю (12 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання		XII
Підсумкова модульна контрольна робота (2 год.)	Тестування	5	XIII-XIV
<i>Всього: 44 год.</i>	<i>Всього: 20 балів</i>		
Індивідуальна навчально-дослідна робота: 18 год.	Реферат	20	XV
<i>Разом: 104 год.</i>	<i>Разом: 60 балів</i>		

5. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

5.1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1. За джерелом інформації:

– *словесні*: лекція (традиційна, проблемна тощо) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (презентація PowerPoint), семінари, пояснення, розповідь, бесіда;

– *наочні*: спостереження, ілюстрація, демонстрація;

– *практичні*: вправи.

2. *За логікою передачі і сприйняття навчальної інформації*: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3. *За ступенем самостійності мислення*: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4. *За ступенем керування навчальною діяльністю*: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів із книгою; виконання індивідуальних навчальних проєктів.

Методи викладання навчального матеріалу визначаються викладачем в залежності від виду занять, змісту теми, цілей і завдань, можливостей здобувачів освіти та часом, відведеним для вивчення теми.

В ході лекцій використовуються наступні методи:

- пояснювально-ілюстративна лекція включає усний виклад навчального матеріалу з ілюстрацією таблиць, слайдів, роздаткового матеріалу, з використанням ТЗН.

- лекція з елементами бесіди, яка включає усний виклад навчального матеріалу, великого за обсягом, складного за логічною побудовою у якому застосовується питально-відповідальний метод навчання з використанням ілюстративного матеріалу.

- проблемна лекція спрямована на розвиток логічного мислення студентів, коли при читанні лекції перед студентами формулюється проблема для самостійного осмислення того, що далі розкривається викладачем; у ході лекції студентам може видаватися надрукований роздавальний матеріал або здійснюватися показ таблиць, слайдів, які допомагають студентам у вирішенні поставленої проблеми.

В ході практичних занять застосовуються наступні методи:

- семінарське заняття організовується у формі доповідей і обговорень. Увага студентів зосереджена висвітленні матеріалу з наданням інформації про нові наукові розробки.

- репродуктивний метод застосовується при проведенні підсумкового семінару з змістового модуля з використанням тестового контролю у ІКЦ.

5.2. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

Під час викладання навчальної дисципліни «» застосовуються наступні методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності здобувачів освіти:

1. Метод створення ситуації новизни навчального матеріалу – надання нових фактів та самостійний їх пошук створює відчуття збагачення знаннями спонукає здобувачів освіти до самовдосконалення.

2 Метод опори на життєвий досвід студентів – використання викладачем у навчальному процесі життєвого досвіду здобувачів освіти – фактів, явищ, які вони спостерігали в житті, або в яких самі брали участь.

3.Метод емоційно-морального стимулювання – включення у зміст навчання моральних ситуацій прикладів з життя.

4.Метод зацікавлення – реалізується за допомогою цікавих прикладів, парадоксальних фактів (цікаві аналогії, проблемні запитання, досліди).

5.Метод емоційного сплеску та заохочення – підтримка, підбадьорювання, заохочення; педагог має демонструвати своє прагнення допомогти студенту, бути впевненим у його силах та здібностях.

6.Метод пізнавальних ігор:

-*ділова гра* – діалог на професійному рівні, в якому відбуваються зіткнення різних думок, пропозицій, і взаємна критика гіпотез. Їх обґрунтування, що призводить до появи нових знань і уявлень;

-*рольова гра* – імпровізоване розігрування заданої ситуації;

- *інтерактивна гра* – метод навчання, заснований на досвіді, отриманому в результаті спеціально організованої соціальної взаємодії учасників з метою зміни індивідуальної моделі поведінки;

- *симуляція* – метод навчання, який моделює обмежені в часі, конкретні життєві ситуації, результат яких залежить від поведінки учасників процесу взаємодії.

5.3. Інклюзивні методи навчання

1. Методи формування свідомості: бесіда, диспут, лекція, приклад, пояснення, переконання.

2. Метод організації діяльності та формування суспільної поведінки особистості: вправи, привчання, виховні ситуації, приклад.

3. Методи мотивації та стимулювання: вимога, громадська думка. Неприпустимо застосовувати в інклюзивному вихованні методи емоційного стимулювання – змагання, заохочення, переконання.

4. Метод самовиховання: самопізнання, самооцінювання, саморегуляція.

5. Методи соціально-психологічної допомоги: психологічне консультування, аутотренінг, стимуляційні ігри.

6. Спеціальні методи: патронат, супровід, тренінг, медіація.

7. Спеціальні методи педагогічної корекції, які варто використовувати для цілеспрямованого виправлення поведінки або інших порушень, викликаних спільною причиною. До спеціальних методів корекційної роботи належать: суб'єктивно-прагматичний метод, метод заміщення, метод «вибуху», метод природних наслідків і трудовий метод.

Методика навчання для здобувачів освіти з порушеннями слуху

Для здобувачів освіти з порушеннями слуху основним викликом є відсутність або обмеження слухового сприйняття, що може ускладнити процес вивчення мови через усне спілкування та аудіоматеріали. Адаптованими методиками є:

Жестова мова: Якщо здобувач освіти має порушення слуху та використовує жестову мову як основний засіб комунікації, то вивчення дисципліни проводиться через переклад на жестову мову (із залученням відповідного спеціаліста чи фрагментів відео із дублюючим перекладом на жестову мову), зокрема для усного компоненту. Програми з навчання для таких здобувачів освіти можуть включати використання перекладачів жестової мови під час лекцій.

Субтитри: Всі відеоматеріали, які використовуються на заняттях (фільми, навчальні відео), мають субтитри, що дозволяє здобувачам освіти з порушеннями слуху ознайомлюватися з мовними структурами та словником.

Адаптовані навчальні матеріали: Використання візуальних методів, таких як ілюстрації, діаграми, картки з лексикою, допомагає краще засвоювати матеріал. Також створюються текстові файли або аудіоматеріали з субтитрами для покращення розуміння контексту.

Практика усного мовлення через письмове спілкування: Оскільки здобувачі освіти не чуять мовлення, замість усної практики для такої категорії здобувачів освіти фокусується увага на письмових завданнях, інтерактивних тестах і вправах, що включають роботу з текстами (письмові відповіді, розпізнавання лексики та граматики через текст).

Методика навчання для здобувачів освіти з порушеннями зору

У здобувачів освіти з порушеннями зору основною проблемою є труднощі з візуальним сприйняттям інформації, тому методика навчання адаптована до аудіо- та тактильних матеріалів.

Технології для читання з екрану: Використання програм для читання з екрану, таких як JAWS або NVDA, дозволяє здобувачам освіти з порушеннями зору слухати текстовий матеріал. Це забезпечує доступ до електронних підручників, презентацій та інших навчальних ресурсів.

Адаптація навчальних матеріалів: Усі текстові матеріали надаються у форматі для читання з екрану або у шрифті Брайля. Це дає можливість

здобувачам освіти не тільки читати, але й активно працювати з навчальними матеріалами.

Озвучення текстів: Використання спеціальних додатків для озвучування текстів або аудіокниг допомагає здобувачам освіти вивчати нові слова та фрази на слух, а також слухати приклади правильного вимовляння.

Аудіовізуальні завдання: Для таких здобувачів освіти використовуються аудіовправи, зокрема з вимови та слухової практики. Це дозволяє розвивати навички аудіювання та вимови, хоча й без візуального сприйняття.

Інтерактивні вправи на слух: Заняття включають завдання, орієнтовані на слухове сприйняття мови (завдання на розпізнавання вимови, на відмінності в інтонації, акценті тощо).

Методика навчання для здобувачів освіти з порушеннями опорно-рухового апарату

Здобувачі освіти з порушеннями опорно-рухового апарату, як правило, мають фізичні обмеження, які можуть вплинути на їхню здатність використовувати традиційні навчальні засоби, але їхні когнітивні та мовні навички, як правило, не порушені. З цією метою освітній процес відповідно адаптований для зручності та доступності.

Онлайн-навчання та доступ до цифрових матеріалів: Онлайн платформи дозволяють здобувачам освіти з порушеннями опорно-рухового апарату навчатися без необхідності фізичного перебування в аудиторії, а також допомагають уникнути труднощів із переміщенням.

Інтерфейси з підтримкою доступу: Використання програмного забезпечення та навчальних платформ, що підтримують голосові команди або дають можливість здійснювати навчання за допомогою спеціальних пристроїв для вводу (як-от пристрої для управління комп'ютером через рухи очей чи голови).

Адаптація завдань для письмових відповідей: Враховуючи фізичні обмеження, здобувачі освіти можуть використовувати голосові помічники для виконання завдань або адаптовані клавіатури та інші технології для зручного введення тексту. Також враховується обсяг письмових завдань та швидкість проходження онлайн тестів, написання підсумкових робіт.

Методика навчання для здобувачів освіти з когнітивними порушеннями

Когнітивні порушення можуть включати труднощі з пам'яттю, увагою, сприйняттям інформації. Здобувачі освіти з такими порушеннями потребують адаптованих методик навчання, щоб забезпечити доступність матеріалу та поступове засвоєння нової інформації.

Розбиття матеріалу на малі блоки: Заняття структуруються (матеріал поділяється на малі частини), що дозволяє легше засвоювати інформацію та допомагає зберігати увагу на кожному етапі навчання.

Часті повторення та практичні вправи: Регулярне повторення пройденого матеріалу, використовуючи ігрові методи чи інші інтерактивні вправи.

Візуальні допоміжні засоби: Використання карток із лексикою, діаграм, малюнків допомагає здобувачам освіти з когнітивними порушеннями краще засвоювати мову.

Мультисенсорні підходи: Для здобувачів освіти з когнітивними порушеннями використовуються різні сенсорні канали (слух, зір, дотик), щоб стимулювати запам'ятовування та розуміння.

Методика навчання для здобувачів освіти із психічними порушеннями

Психічні порушення можуть включати депресії, тривожні розлади, посттравматичний стресовий синдром тощо, які можуть негативно впливати на здатність до концентрації, мотивацію та емоційний стан під час навчання.

Індивідуальний підхід: здобувачі освіти з психічними порушеннями потребують більш гнучкого підходу, наприклад, менших навантажень, частих перерв або персоналізованих уроків.

Підтримка в навчанні через терапевтичні методи: Залучення психологів або консультантів до освітнього процесу допомагає здобувачам освіти подолати емоційні труднощі.

Створення безпечного та підтримуючого середовища: Створення атмосфери довіри та підтримки, де здобувач освіти може вільно звернутися за допомогою або адаптувати темп навчання до своїх потреб.

6. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Навчальна дисципліна «**Методи обстеження і контролю у фізичній терапії**». оцінюється за модульно-рейтинговою системою. Вона складається з 2 змістових модулів.

Результати навчальної діяльності студентів оцінюються за 100 бальною шкалою в кожному семестрі окремо.

За результатами поточного, модульного та семестрового контролів виставляється підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою, національною шкалою та шкалою ECTS.

Модульний контроль: кількість балів, які необхідні для отримання відповідної оцінки за кожен змістовий модуль упродовж семестру.

Семестровий (підсумковий) контроль: виставлення семестрової оцінки студентам, які опрацювали теоретичні теми, практично засвоїли їх і мають позитивні результати, набрали необхідну кількість балів.

Загальні критерії оцінювання успішності здобувачів освіти, які отримали за 4-бальною шкалою оцінки «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», подано в таблиці нижче.

Кожний модуль включає бали за поточну роботу здобувача освіти на семінарських, практичних, лабораторних заняттях, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу, модульну контрольну роботу.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в режимі комп'ютерної діагностики або з використанням роздрукованих завдань.

Реферативні дослідження та есе, які виконує здобувач освіти за визначеною тематикою, обговорюються та захищаються на семінарських заняттях.

Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності.

6.1. Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти

Оцінка	Критерії оцінювання
«відмінно»	Ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності в розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
«добре»	Ставиться за вияв здобувачем освіти повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді здобувача освіти наявні незначні помилки.
«задовільно»	Ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхневу обізнаність із основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою. Можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але здобувач освіти спроможний усунути їх із допомогою викладача.
«незадовільно»	Виставляється здобувачу освіти, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхнева, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться здобувачеві освіти, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення закладу освіти без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

6.2. Система оцінювання роботи здобувачів освіти упродовж семестру

Вид діяльності здобувача освіти	Максимальна кількість балів за одиницю	Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
I. Обов'язкові					
1.1. Робота на практичному занятті	5	4	20	4	20
1.2. Виконання завдань для самостійної роботи	15	1	15	1	15
1.3. Виконання модульної роботи	5	1	5	1	5
Разом			40		40
Максимальна кількість балів за обов'язкові види роботи: 80					
II. Вибіркові					
Виконання завдань для самостійного опрацювання					

(за вибором студента не більше 20 балів)	
2.1. Конспект із теми (модуля) за заданим планом	5
2.2. Конспект із теми (модуля) за планом, який здобувач освіти розробив самостійно	5
2.3. Анотація прочитаної додаткової літератури з курсу, бібліографічний опис, тематичні розвідки	5
2.4. Повідомлення з теми, рекомендованої викладачем (без рекомендації викладача)	10
2.5. Дослідження різноманітних питань з тематики дисципліни у вигляді есе	10
2.6. Проходження додаткового(-их) курсу(-ів) (неформальна освіта) з тематики дисципліни	20
2.7. Дослідження з тематики дисципліни у вигляді реферату (охоплює весь зміст навчального курсу)	20
Разом	20
Максимальна кількість балів за вибіркові види роботи: 20	
Всього балів за теоретичний і практичний курс: 100	

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності.

7. ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЗАЛІКУ

1. Поняття обстеження у фізичній терапії та його значення.
2. Основні принципи клінічного обстеження пацієнтів.
3. Етапи обстеження у фізичній терапії.
4. Роль фізичного терапевта у процесі оцінювання стану пацієнта.
5. Міжнародна класифікація функціонування (МКФ) та її застосування.
6. Біопсихосоціальна модель здоров'я у фізичній терапії.
7. Принципи доказової медицини у виборі методів обстеження.
8. Валідність і надійність методів оцінювання.
9. Чутливість та специфічність діагностичних тестів.
10. Етичні аспекти обстеження пацієнтів.
11. Методи збору анамнезу у фізичній терапії.
12. Огляд (інспекція) пацієнта: основні критерії.
13. Пальпація як метод обстеження.
14. Перкусія та аускультация: роль у фізичній терапії.
15. Оцінювання больового синдрому (VAS, NRS).
16. Методи оцінювання обсягу рухів у суглобах.

17. Оцінювання м'язової сили (ручне тестування).
18. Методи оцінки м'язового тону.
19. Оцінювання координації рухів.
20. Методи оцінювання рівноваги та постурального контролю.
21. Функціональні проби у фізичній терапії.
22. 6-хвилинний тест ходьби: методика та інтерпретація.
23. Тест Руф'є: проведення та оцінка результатів.
24. Оцінювання витривалості пацієнтів.
25. Спірометрія у фізичній терапії.
26. Методи оцінювання серцево-судинної системи.
27. Основи електроміографії (ЕМГ).
28. Біомеханічний аналіз рухів.
29. Використання цифрових технологій у обстеженні.
30. Телереабілітація як інструмент контролю.
31. Поняття контролю у фізичній терапії.
32. Види контролю (поточний, етапний, підсумковий).
33. Критерії ефективності реабілітаційного процесу.
34. Динамічне спостереження за пацієнтом.
35. Оцінювання якості життя.
36. Використання шкал та опитувальників.
37. Документування результатів обстеження.
38. Аналіз результатів фізичної терапії.
39. Корекція реабілітаційної програми на основі контролю.
40. Прогнозування результатів реабілітації.
41. Особливості обстеження пацієнтів після інсульту.
42. Обстеження при захворюваннях опорно-рухового апарату.
43. Методи оцінювання при кардіологічних захворюваннях.
44. Обстеження при патології дихальної системи.
45. Особливості обстеження дітей.
46. Особливості оцінювання осіб похилого віку.
47. Обстеження спортсменів після травм.
48. Оцінювання функціональної незалежності пацієнтів.
49. Роль мультидисциплінарної команди в обстеженні.
50. Індивідуалізація програм фізичної терапії на основі результатів обстеження.

Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти на заліку

Поточне тестування та самостійна робота										ІНДЗ	Залік	Сума
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2							
T1	T2	T3	T4	МК 1	T6	T7	T8	T9	МК 2		20	не більше 100
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	30		

T1, T2 ... T12 – теми змістових модулів.

МК – модульний контроль

8. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Опорний конспект лекцій
2. Методичні розробки до практичних занять.
3. Методичні розробки до виконання самостійної роботи студентів.
4. Орієнтовна тематика реферативних досліджень.
5. Ілюстративні матеріали.
6. Глосарій по дисципліні.
7. Тести до модульного контролю.
8. Питання до заліку.

8.1. Навчально-методичні аудіо- і відеоматеріали, у т.ч. для здобувачів освіти з інвалідністю

1. <https://pedro.org.au/ukrainian/learn/pedrotacklesbarriers/>
2. <https://www.youtube.com/@ehealthukraine>
3. «Базові засади застосування Міжнародної класифікації функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ)» доступний на платформі Академії НСЗУ за посиланням <https://academy.nszu.gov.ua/course/view.php?id=184> Link: (www.umj.com.ua/en/announce-243226-vebinar-vid-nszu-pro-zastosuvannya-mkf-u-patsiyentooriyentovanij-sistemi-reabilitatsiyi)
4. Документування процесу надання реабілітаційної допомоги на основі Міжнародної класифікації функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ)» — за посиланням <https://academy.nszu.gov.ua/course/view.php?id=185> Link: (www.umj.com.ua/en/announce-243226-vebinar-vid-nszu-pro-zastosuvannya-mkf-u-patsiyentooriyentovanij-sistemi-reabilitatsiyi)
5. <https://prometheus.org.ua/courses-catalog/> <https://ed-era.com/courses/> <https://www.enableme.com.ua/ua/article/najkrasi-bezkostovni-onlajn-kursi-dla-ukrainciv-11573>
6. <https://academy.nszu.gov.ua/course/view.php?id=171>
7. <https://academy.nszu.gov.ua/enrol/index.php?id=173>
8. <https://academy.nszu.gov.ua/enrol/index.php?id=214>
9. <https://academy.nszu.gov.ua/enrol/index.php?id=255> <https://members.physio-pedia.com/uk/learn-page-uk-2/>

Для інклюзивного навчання:

- методики диференційованого підходу до процесу навчання й оцінювання знань, умінь і здібностей здобувачів освіти з інвалідністю;
- дистанційні програми навчання для здобувачів освіти із порушеннями слуху та опорно-рухового апарату.
- спеціалізовані комп'ютерні програми для навчання осіб з інвалідністю;
- забезпечення осіб із порушеннями зору спеціальною літературою: книгами, підручниками, навчальними посібниками, журналами,

надрукованими шрифтом Брайля та укрупненим шрифтом, і звуковими комп'ютерними програмами;

- наявність аудіовізуальних засобів навчання, спеціальної навчально-методичної літератури в електронному, друкованому, аудіовізуальному форматах для осіб з інвалідністю;

дидактичні матеріали та засоби навчання осіб з інвалідністю для дистанційної та відкритої форм навчання.

8.2. Глосарій (термінологічний словник)

Анамнез — систематизований збір інформації про стан здоров'я пацієнта, включаючи історію захворювання, умови життя, фактори ризику та скарги.

Аускультация — метод фізикального обстеження, що полягає у вислуховуванні звуків, які виникають у внутрішніх органах.

Біомеханіка — наука про механічні закономірності рухів людського тіла.

Біомеханічний аналіз — дослідження рухів з метою оцінки їх ефективності, координації та функціональних обмежень.

Біль (Pain) — суб'єктивне сенсорне та емоційне переживання, пов'язане з реальним або потенційним ушкодженням тканин.

Валідність — ступінь відповідності методу вимірювання поставленій меті дослідження.

Витривалість — здатність організму виконувати тривалу фізичну роботу без значного зниження ефективності.

Візуальна аналогова шкала (VAS) — інструмент для оцінки інтенсивності болю, що базується на суб'єктивному сприйнятті пацієнта.

Гоніометрія — метод вимірювання обсягу рухів у суглобах за допомогою гоніометра.

Діагностика функціональна — процес визначення функціонального стану організму та його систем.

Динамічне спостереження — систематичний контроль змін стану пацієнта у процесі лікування або реабілітації.

Електроміографія (ЕМГ) — метод дослідження електричної активності м'язів.

Життєва ємність легень — максимальний об'єм повітря, який може бути видихнутий після максимального вдиху.

Інспекція — візуальний огляд пацієнта з метою виявлення патологічних змін.

Індивідуалізація реабілітації — адаптація програми фізичної терапії до особливостей конкретного пацієнта.

Координація рухів — узгоджена діяльність м'язів для виконання точних і контрольованих рухів.

Клінічне обстеження — комплекс методів оцінки стану пацієнта з метою встановлення функціональних порушень.

Контроль у фізичній терапії — процес оцінювання ефективності реабілітаційних заходів.

М'язова сила — здатність м'язів долати опір або протидіяти йому.

М'язовий тонус — стан постійного часткового напруження м'язів.

МКФ (Міжнародна класифікація функціонування) — система оцінювання функціонального стану людини з урахуванням біологічних, психологічних і соціальних факторів.

Моніторинг — безперервне або періодичне спостереження за показниками стану пацієнта.

Надійність — стабільність та відтворюваність результатів вимірювання.

Обсяг рухів (ROM) — амплітуда руху в суглобі.

Оцінювання функціонального стану — визначення рівня фізичних можливостей пацієнта.

Пальпація — метод обстеження шляхом обмацування тканин.

Перкусія — метод обстеження шляхом постукування по поверхні тіла.

Постуральний контроль — здатність підтримувати стабільне положення тіла у просторі.

Реабілітаційний потенціал — можливість пацієнта до відновлення функцій.

Рівновага — здатність зберігати стійке положення тіла.

Сенсорні функції — функції, пов'язані зі сприйняттям зовнішніх подразників.

Спірометрія — метод оцінки функції зовнішнього дихання.

Тестування функціональне — використання стандартизованих тестів для оцінки фізичного стану.

Толерантність до фізичного навантаження — здатність організму переносити фізичну активність.

Фізична терапія — комплекс заходів, спрямованих на відновлення функцій організму.

Функціональний стан — інтегральна характеристика діяльності організму.

Шкали оцінювання — стандартизовані інструменти для кількісної оцінки стану пацієнта.

Якість життя — суб'єктивне сприйняття людиною свого фізичного, психічного та соціального стану.

Біопсихосоціальна модель — підхід, що враховує взаємодію біологічних, психологічних і соціальних факторів.

Доказова медицина — підхід до клінічної практики, що базується на найкращих наукових доказах.

Клінічне мислення — процес аналізу інформації для прийняття професійних рішень.

Мультидисциплінарна команда — група фахівців різного профілю, які працюють разом для лікування пацієнта.

Реабілітаційний діагноз — формулювання функціональних порушень відповідно до МКФ.

Скринінг — швидке обстеження для виявлення можливих порушень.

Чутливість тесту — здатність тесту виявляти наявність захворювання.

Специфічність тесту — здатність тесту виключати відсутність захворювання.

8.3 Рекомендована література

Основна:

1. Богдановська Н. В., Кальонова І. В. Фізична реабілітація засобами фізіотерапії : підручник. Суми : Університетська книга, 2024. 328 с.
2. Самойленко В. Б., Яковенко Н. П., Петряшев І. О. та ін. Медична і соціальна реабілітація : підручник. 3-тє вид. Київ : ВСВ «Медицина», 2023. 359 с.
3. Сокрута В. М. Фізична реабілітація та спортивна медицина : підручник. Львів : Магнолія, 2022. 340 с.
4. Григус І. М., Романишин М. Я. Фізична терапія при захворюваннях внутрішніх органів : навч. посіб. Тернопіль : ТНПУ, 2023. 276 с.
5. Копчинська Ю. В., Кравчук О. П. Клінічна реабілітація в практиці фізичного терапевта : навч. посіб. Київ : НУФВСУ, 2024. 310 с.
6. Лях Ю. Є., Ковальчук В. В. Функціональна діагностика у фізичній терапії : навч. посіб. Львів : ЛДУФК, 2022. 295 с.
7. Мухін В. М. (оновлене видання) Фізична реабілітація : підручник. – Київ : Олімпійська література, 2023. 488 с.
8. Герцик М. С. Теорія і методика фізичної реабілітації : навч. посіб. – Львів : ЛДУФК, 2022. 260 с.
9. Palisano R., Orlin M., Schreiber J. (eds.) *Campbell's Physical Therapy for Children*. 6th ed. *Elsevier*, 2022. 896 p.
10. Long T. M. *Handbook of Pediatric Physical Therapy*. 3rd ed. Wolters Kluwer, 2019. 287 p.
11. Kisner C., Colby L. *Therapeutic Exercise: Foundations and Techniques*. 7th ed. F.A. Davis, 2017.
12. World Health Organization. *How to use the ICF: A practical manual for using the International Classification of Functioning, Disability and Health (ICF). Exposure draft for comment*. Geneva. 2013. 127p
13. Jaana Paltamaa, Anu Myllyharju-Puikkonen. *Icf in person-centred rehabilitation. Material to support the interprofessional implementation*. 2023. 54p.

Допоміжна:

1. Класифікатор функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я. НК 030:2022. Київ : Міністерство охорони здоров'я України. 2022. 226 с.
2. Класифікатор медичних інтервенцій. НК 026:2021. Київ. Міністерство охорони здоров'я України 2021. 170 с.
3. Питання організації реабілітації у сфері охорони здоров'я : Постанова Кабінету міністрів України від 3 листопада 2021 р. № 1268. Київ. 43 с.

4. Фізична терапія у неонатології та педіатрії : рекомендована література з навчальної дисципліни. Львів, 2019. 3 с.
5. Бурка О. Терапія та реабілітація в науці і клінічній практиці: сучасні виклики, шляхи вирішення : монографія. Запоріжжя : НУ «Запорізька політехніка», 2024. 158 с.
6. Бурка О. Теоретичні аспекти впровадження сучасних методик відновлення організму як цілісної системи : монографія. Запоріжжя : НУ «Запорізька політехніка», 2023. 161 с.
7. Пешкова О. В. Сучасні технології фізичної терапії та ерготерапії : навч. посіб. Харків : ХДАФК, 2023. 220 с.
8. Кравчук О. П., Серета О. В. Оцінювання функціонального стану пацієнтів : навч. посіб. Київ : НУФВСУ, 2022. 240 с.
9. Григус І. М. Реабілітація осіб із захворюваннями серцево-судинної системи : навч. посіб. Тернопіль : ТНПУ, 2024. 260 с.
10. Шевчук Л. В. Основи клінічного обстеження у фізичній терапії : навч. посіб. Львів : Світ, 2023. 210 с.
11. Дубровський В. І., Романенко В. В. Методи функціонального тестування у фізичній терапії : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2022. 230 с.
12. Яременко О. Б. Фізична терапія при неврологічних захворюваннях : навч. посіб. Київ : Медицина, 2024. 300 с.
13. WHO Guidelines on Physical Activity and Sedentary Behaviour. *World Health Organization*, 2020.

8.4. Інформаційні ресурси

1. Відкритий міжнародний університет розвитку людини „Україна” : вебсайт. URL : <https://uu.edu.ua>
2. Відкритий міжнародний університет розвитку людини „Україна” : платформа інтернет-підтримки навчального процесу moodle. URL : <https://vo.uu.edu.ua/>
3. Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В.О. Сухомлинського. URL : <http://dnpb.gov.ua/ua/>
4. Електронна бібліотека Національної Академії педагогічних наук України. URL : http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/suak/corp.exe?&I21DBN=SLIR&P21DBN=SLIR&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=elib_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=ID=&S21COLORTERMS=0&S21STR=RES0000202
5. Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого (парламентська). URL : <http://nlu.org.ua/>
6. Нормативна база освітнього процесу у ЗВО та передвищої освіти. URL : www.rada.gov.ua
7. Хмельницький інститут соціальних технологій Університету „Україна” : вебсайт. URL : <https://hist.km.ua>

9. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Форми занять	Наявне матеріально-технічне забезпечення	Необхідне матеріально-технічне забезпечення
Лекція	Ноутбук, мультимедія	проектор, приміщення з доступом до Інтернету
Семінарське заняття	наочні та роздаткові матеріали, переносна дошка з відривними листами паперу	Навчально реабілітаційний центр
Модульний контроль	Доступ до мережі Інтернет	Платформа Moodle